

Vergaderjaar 2018–2019

32 279

Zorg rond zwangerschap en geboorte

Nr. 147

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 17 december 2018

Tijdens het VAO Zwangerschap en geboorte van 11 december jongstleden (Handelingen II 2018/19, nr. 34) hebben de Leden Van Gerven (SP), Ploumen (PvdA) en Ellemeet (GL) een motie ingediend waarin de regering wordt verzocht ervoor zorg te dragen dat Fiom kan gaan functioneren als centraal landelijk informatiepunt voor ongewenste zwangerschap, dat 24/7 bereikbaar is (Kamerstuk 32 279, nr. 142). De motie bepleit het vestigen van een Dienst van Algemeen Economisch Belang (DAEB). Ik heb aangegeven nogmaals na te gaan of dit juridisch mogelijk is. De heer Van Gerven verwees hierbij als vergelijking naar de casus van Lareb waar de registratie van bijwerkingen wordt belegd. Daarnaast is genoemd dat voor afstand ter adoptie ook een DAEB wordt gevestigd met de vraag waarom het daar wel kan.

Het klopt inderdaad dat voor hulpverlening in het kader van afstand ter adoptie een DAEB wordt gevestigd. Een DAEB kan alleen gevestigd worden voor een dienst waarvoor sprake is van marktfalen. Bij hulpverlening in het kader van afstand ter adoptie gaat het om zeer specialistische hulpverlening, waarbij is gebleken dat Fiom vanwege haar specifieke expertise hierop als enige deze hulpverlening biedt. De verwachting is niet dat andere partijen, vanwege deze specialistische hulpverlening waarbij een speciaal protocol afstand ter adoptie wordt gebruikt, zullen kunnen gaan leveren tegen aanvaardbare voorwaarden, waaronder de kosten voor de hulpbehoevende. Daarbij is de omvang van de markt ook zo klein dat het niet loont voor andere organisaties de benodigde kennis en expertise daarop te ontwikkelen. Om de kwaliteit van deze hulpverlening te kunnen waarborgen en vanwege deze specifieke omstandigheden, is daarom besloten hier een DAEB op te vestigen.

Het centrale informatiepunt is niet te vergelijken met de hulpverlening in het kader van afstand ter adoptie. Het centrale informatiepunt zal worden opgericht om vrouwen die onbedoeld zwanger zijn telefonisch gerust te stellen en te wijzen op de informatie die er is, bijvoorbeeld een zelfhulp-

module of welke organisaties er zijn die keuzehulpgesprekken bieden. Dit is geen specialistische zorg die specifiek bij de organisatie moet worden belegd die dit nu al doet. Er zijn verschillende partijen die met voldoende kwaliteit deze taak kunnen uitvoeren en ik verwacht ook dat er partijen zijn die dit zouden willen doen. Omdat er geen sprake is van marktfalen, kan ik geen DAEB voor deze dienstverlening vestigen. Omdat er sprake is van dienstverlening die in mijn opdracht wordt uitgevoerd, ben ik gehouden om marktpartijen de mogelijkheid te bieden in te schrijven om de opdrachten uit te voeren. Dit kan met een meervoudig onderhandse aanbesteding, waarbij drie partijen om een offerte wordt gevraagd. Fiom zal uiteraard ook om een offerte worden gevraagd. Het vestigen van een DAEB is daarom – nogmaals – in dit geval niet aan de orde.

Tot slot verwees de heer van Gerven naar de casus van Lareb. Lareb ontvangt subsidie voor twee activiteiten: het verzorgen van de teratologie informatieservice en Lareb Intensieve Monitoring. De informatieservice behelst het verzamelen en delen van kennis over het mogelijke effect van geneesmiddelen bij zwangerschap. De Intensieve Monitoring bestaat uit het gericht onderzoek doen naar de bijwerkingen van nieuwe geneesmiddelen door het gericht uitvragen bij gebruikers en het delen van die kennis. Voor deze activiteiten bestaat geen markt, en dus zijn beide geen economische activiteit. Deze casus is om die reden dan ook niet te vergelijken met het centrale informatiepunt, aangezien er bij het centrale informatiepunt verschillende partijen zijn die deze dienstverlening kunnen uitvoeren, zodat het wel om een economische activiteit gaat. Bovendien is bij het centrale informatiepunt ook sprake van een overheidsopdracht. Het verlenen van subsidie voor overheidsopdrachten is sowieso niet toegestaan.

Ik ontraad daarom in het licht van bovenstaande de voorgestelde motie.

Ik vertrouw erop u hierbij voldoende geïnformeerd te hebben.

De Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
P. Blokhuis